

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de petiționarul Gumeniță Fiodor prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Leova din 12 noiembrie 2015, prin care a fost admisă plângerea petiționarilor Gumeniță Fiodor și Kin Lidija în procedura prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală,

C O N S T A T Ă :

1. La 22 iunie 2015, în cadrul Judecătoriei Leova a parvenit plângerea petiționarilor Gumeniță Fiodor și Kin Lidija privind anularea ordonanței procurorului de respingere a plângerii din 29.04.2015, anularea ordonanței procurorului de respingere a plângerii din 19.05.2015, dispunerea restituirii semănătoarei de marca Kverneland Acrod și grapei cu discuri de marca Lemken proprietarilor și dispunerea ca ofițerul de urmărire penală să înmâneze copia actelor procesuale întocmite în legătură cu ridicarea semănătoarei de marca Kverneland Acrod și grapei cu discuri de marca Lemken proprietarilor.

2. Prin încheierea Judecătoriei Leova din 12 noiembrie 2015 plângerea depusă de către petiționarii Gumeniță Fiodor și Kin Lidija a fost admisă.

A fost anulată ordonanța procurorului Valeriu Babenco din 04.05.2015, prin care a fost examinată plângerea înaintată de către petiționari la 29.04.2015.

A fost anulată ordonanța procurorului r-lui Leova, Valentin Baidaus, din 09.06.2015, prin care a fost respinsă plângerea.

Au fost declarate ilegale acțiunile ofițerului de urmărire penală al IP Leova din 05.12.2014, manifestate prin ridicarea semănătoarei de marca Kverneland Acrod și grapei cu discuri de marca Lemken.

A fost obligat procurorul Curjos Lilia Gheorghe, loc. a sat. Roșu, r-nul Cahul să restituie semănătoarea de marca Kverneland Acrod și grapa cu discuri de marca Lemken, proprietarului Gumeniță Fiodor și coproprietarei Kin Lidija.

A fost obligat procurorul în Procuratura Raionului Leova, Babenco Valeriu să înmâneze copia actelor procesuale întocmite la 05.12.2014, de către ofițerul de urmărire penală, prin care s-a dispus ridicarea unităților agricole supra indicate.

3. Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că, organul de urmărire penală a efectuat o investigație superficială, cu omisiuni grave și inexplicabile.

Astfel, s-a constatat faptul că semănătoarea de marca Kverneland Acrod și grapa cu discuri de marca Lemken au fost ridicate și duse în direcție necunoscută în absența proprietarilor Gumeniță Fiodor și Kin Lidija, din motive necunoscute de către ultimii, la acel moment ei aflându-se peste hotare.

Instanța de judecată consemnează faptul că, dreptul de proprietate reprezintă un drept fundamental al omului, consacrat nu numai de legislația internă dar și de importante documente internaționale cu privire la drepturile și libertățile cetățenești.

Prin aceste acțiuni colaboratorul IP Leova, a încălcat dreptul de proprietate a coproprietarei Kin Lidija, deoarece semănătoarea de marca Kverneland Acrod și grapa cu discuri de marca Lemken a fost dobândit în timpul căsătoriei a acesteia cu Gumeniță Fiodor, fiind proprietate comună în devălmășie a lor în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) Codul familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației, ceea ce constituie o violare a art. 46 alin. (1), (2) din Constituția R. M., care stipulează că, dreptul la proprietatea privată, precum și creanțele statului sunt garantate; averea dobândită licit nu poate fi confiscată caracterul licit al dobândirii se prezumă; bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

Avocatul Manoli Grigore, activând în interesele lui Kin Lidija, a solicitat adoptarea unei încheieri de admitere a plângerii, anularea ordonaței procurorului de respingere a plângerii din 29 aprilie 2015 formulată în baza art. 298 Cod de procedură penală și anularea ordonanței procurorului raionului Leova, Valentin Baidaus de respingere a plângerii din 19 mai 2015 - dacă acestea există în realitate, cu obligarea procurorului să restituie semănătoarea de marca Kverneland Acrod și grapa cu discuri de marca Lemken, proprietarului Gumeniță Fiodor și coproprietarei Kin Lidija.

În contextul celor expuse, instanța de judecată a menționat că prin cererea înaintată, petiționarii au indicat că, atât proprietarului Gumeniță Fiodor cât și coproprietarului Kin Lidija nu le-au fost respectate drepturile procesuale în cazul efectuării unor acțiuni de urmărire penală.

Din cele relatate de părțile participante la ședința de judecată, cele relatate mai sus și-au găsit confirmarea, astfel, se constată că cei doi, proprietarul Gumeniță Fiodor și coproprietarei Kin Lidija, nu au făcut cunoștință cu actele care au stat la baza efectuărilor acțiunilor de urmărire penală, din care considerente se constată o gravă încălcare procesuală.

Atât proprietarului cât și coproprietarului bunului trebuiau să le fie aduse la cunoștință actele prin care a fost dispusă efectuarea percheziției cât și ridicarea semănătoarei de marca Kverneland Acrod și grapei cu discuri de marca Lemken, pe care le dețin cu drept de proprietate.

De asemenea, era necesară justificarea ridicării bunurilor sus menționate cu indicarea locului transportării sau scopul cu care acesta este efectuată sau lăsarea bunurilor la locul aflării cu dispunerea efectuării tuturor acțiunilor necesare în scopul elucidării circumstanțelor comiterii infracțiunii. Era necesară și corectă acțiunea prin care bunurile ridicate, și anume semănătoarea de marca Kverneland Acrod și grapa cu discuri de marca Lemken erau sigilate până la finisarea tuturor acțiunilor de urmărire penală precum și a expertizei.

Astfel, instanța de judecată a constatat că petiționarii ilegal au fost deposedați de bunurile ce le aparțin, fapt confirmat prin chitanța seria AB nr. 714408 de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice din data de 17.05.2011, (f.d. 49), adevărindu-se declarațiile date în cadrul ședinței de judecată de către reprezentantul petiționarilor, avocatul Manoli Grigore.

Din materialele dosarului penale nr. 2014230245, se relevă concluzia că semănătoarea de marca Kverneland Acrod și grapa cu discuri de marca Lemken, sunt bunuri care nu au participat în procesul de comitere a infracțiunii cu scopul de a atinge rezultatul scontat și ele în cazul dat nu pot fi recunoscute în calitate de corpuri delictive, deci nu pot fi confiscate.

Mai mult ca atât, organul de urmărire penală nu a probat faptul că petiționarii Gumeniță Fiodor și Kin Lidija intenționează, sau doresc să vândă, tăinuiască sau deterioreze bunurile sus menționate și care au fost sechestrate, or, potrivit prevederilor art. 205 alin. (1) Cod de procedură penală, punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau instanță numai în cazurile în care probele acumulate permit de a presupune întemeiat că bănuitul, învinuitul, inculpatul sau alte persoane la care se află bunurile urmărite le pot tăinui, deteriora, cheltui.

4. La 20 august 2018 (conform ștampilei poștale), încheierea primei instanțe, este atacată cu recurs în anulare de către petiționarul Gumeniță Fiodor, solicitând casarea încheierilor Judecătoreiei Leova din 12 noiembrie 2015 și respectiv 27 septembrie 2017, cu admiterea cererii de recurs în anulare.

În cererea sa recurentul invocă că prin încheierea din 27 septembrie 2017, judecător Petru Vacula, unipersonal, a examinat demersul privind corectarea erorii comise în textul încheierii din 12 noiembrie 2015, prin care a dispus corectarea erorii mecanice din alin.(5) al dispozitivului încheierii judecătorești cu includerea sintagmei corecte: „Curjos Lidia Gheorghe. loc. a sat. Roșu, r-nul Cahul,„.

Prin urmare, judecătorul Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova, Petru Vacula, în mod ilegal, contrar legii a dispus ca bunurile ridicate ilegal în cadrul urmăririi penale să fie restituite de o persoană terță care nici măcar nu are tangență cu dosarul penal.

Recurentul menționează că potrivit art.249 și 250 al Cod de procedură penală, se corectează erorile materiale evidente sau în cazul dacă nu s-a pronunțat asupra sumelor pretinse de martori, experți, interpreți, traducători, apărători, asupra restituirii obiectelor, corpurilor delictive sau a ridicării măsurilor asigurătorii, precum și a altor măsuri.

De fapt judecătorul, unipersonal, nu a corectat eroarea evidentă dar a substituit, contrar legii, persoana responsabilă de restituire a bunurilor ridicate ilegal de ofițerul de urmărire penală al IP Leova.

De reținut faptul că, potrivit încheierii Judecătoriei Leova, judecător Petru Vacula, din 12 noiembrie 2015, semănătoarea de marca Kverneland Acord și grapei cu discuri de marca Lemken a fost ridicată de ofițerul de urmărire penală IP Leova.

Totodată, s-a indicat că inițial tehnica a fost păstrată la IP Leova, iar ulterior, din lipsa de spațiu, în baza ordonanței și a recipisei, aceasta a fost transmisă spre păstrare cet. Curjos Lilia.

Prin urmare, dl Babenco Valeriu în loc să intenteze, prin autosesizare, o cauză penală în baza art.251 Cod penal, depune un demers camuflat, privind corectarea erorilor, dar care de fapt a fost unul de substituie a persoanei responsabile de restituirea bunurilor.

Astfel, dl Babenco Valeriu, pe de o parte a tăinuit o infracțiune, iar pe de altă parte a făcut imposibilă executarea unei hotărâri, adică a încălcat dreptul de proprietate a petiționarilor.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct.2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, *după epuizarea căilor ordinare de atac.*

Însă, art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise *doar la judecarea cauzei*, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres că, pot fi atacate cu recurs în anulare *doar hotărârile judecătorești, prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau*

de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală - adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că încheierea primei instanțe, prin care a fost admisă plîngerea depusă de către petiționarii Gumeniță Fiodor și Kin Lidija, adoptată în ordinea reglementată de art.313 Cod de procedură penală, este irevocabilă și nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute de art.452 alin.(1), ce pot fi contestate cu recurs în anulare.

Deci, după cum s-a menționat mai sus, cu recurs în anulare pot fi atacate *acele hotărâri judecătorești irevocabile* care au trecut căile ordinare de atac - calea apelului sau/și recursului ordinar. În cazul în care, potrivit legii, o hotărâre judecătorească nu parcurge aceste căi consecutive de atac, inclusiv cea adoptată în temeiul prevederilor art.313 Cod de procedură penală, această hotărâre, deși a devenit irevocabilă, nu mai este pasibilă de drept de a fi contestată prin intermediul recursului în anulare.

Conform art.456 alin.(1), 432 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului declarat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut, situație ce persistă în cauza dată.

În aceste împrejurări, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului în anulare declarat de petiționarul Gumeniță Fiodor, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

6. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de petiționarul Gumeniță Fiodor, împotriva încheierii Judecătoriei Leova din 12 noiembrie 2015, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **31 octombrie 2018.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie